

HERØY KOMMUNE
SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Geir Berglund
Arkivsaksnr.: 17/727

Arkiv: A10

Behov for utvidelse av barnehagekapasiteten i kommunen

Rådmannens innstilling:

::: Sett inn innstillingen under denne linja ↓

1. Herøy barnehage bygges ut, og bygges om i samsvar med vedlagt skisseprosjekt.
2. Kostnadsrammen for prosjektet er 7,2 mill kr eks. mva.
3. Rådmannen gis fullmakt til å engasjere arkitekt og konsulenter for å utarbeide tilbudsgrunnlag og innhente tilbud.
4. Herøy kommune tar opp lån på inntil 7,2 mill kr til finansiering av prosjektet. Dette innarbeides i budsjettet for 2018.
5. Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne lånevilkårene innenfor nevnte låneramme.
6. Tilbudene legges fram for formannskapet for antakelse av leverandør.

::: Sett inn innstillingen over denne linja ↑

... Sett inn saksutredningen under denne linja ↓

Saksutredning:

Herøy kommune har i løpet av de siste sju årene vært gjennom to intensive perioder med befolkningsvekst. I perioden fra 2010 – 2013 vokste befolkningen med 8,7 %. I perioden fra 2014 – 2017 har folketallet steget ytterligere, og vi hadde en befolkningsvekst på 3,2 %.

Disse vekstperiodene har hatt stor innvirkning på behovet for barnehagekapasitet i kommunen, og fra høsten 2017 er barnehagekapasiteten sprengt. Årsaken til dette er sammensatt. Vi har hatt noe større fødselskull enn normalt i 2015 og 2016. Andelen av barn 1-2 år som går i barnehage har økt fra 68 % i 2011 til 87 % i 2015. I tillegg til dette har kommunen bosatt flyktninger i 2015 og 2016, og satset på barnefamilier.

(Tall pr 15.12)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Herøy bh (72 plasser)	70,4	76,2	70,2	62,8	69	72	76	92
Solli bh (30 plasser)	27,7	33,7	30,4	26,7	31	31,5	30	30
Sum	98,1	109,9	100,6	89,5	100	103,5	106	122
Ledig kapasitet	3,9	-7,9	1,4	12,5	2	-1,5	-4	-20

I slutten av forrige vekstperiode hadde Herøy kommune et underskudd på 7,9 plasser. Den gangen løste vi problemet med å kjøre med litt overkapasitet i begge barnehagene en kortere periode. I 2013 og 2014 gikk behovet for barnehageplasser noe ned igjen, men siden 2015 har kapasiteten vært brukt fullt ut, og høsten 2016, hadde vi igjen flere barn i barnehagene, enn det de i realiteten var godkjent for.

Denne situasjonen var hovedårsaken til at Kommunestyret vedtok å innarbeide et eget tiltak for beredskap for barnehagekapasitet i «Sektorplan for oppvekst og kultur 2012 – 2015». Dette tiltaket har følgende skrivelse:

Folketallet i Herøy kommune har i løpet av de siste tre årene vært i rask endring, og dette har også påvirket barnehagesektoren. Kommunen har som en konsekvens av dette utvidet kapasiteten i barnehagesektoren fra 72 plasser høsten 2011 til totalt 108 plasser i dag.

Hvis vi ser framover så spår SSB i sin befolkningsframskriving at folketallet i alderen 0 - 5 år i Herøy vil øke med rundt 20 % fram mot 2020. Hvis dette stemmer vil det være behov for å utvide barnehagekapasiteten med fra 9 - 18 plasser i forhold til dagens kapasitet. Tiltaket innebærer at kommunen fortsatt eier bygget til gamle Silvalen barnehage ut planperioden, og at det settes av driftsmidler til dette i økonomiplanen. Det bør også settes av investeringsmidler i slutten av perioden for å kunne begynne å innrede og utstyre bygget som en ny barnehageavdeling.

Den 23.06.15 vedtok kommunestyret at Herøy kommune skulle bosette 20 flyktninger i 2015 og 20 flyktninger i 2016. Deretter 10-15 flyktninger per år. Det var da behov for å kunne få på plass en organisasjon som kunne ivareta dette oppdraget. Kommunen hadde en prekær mangel på lokaler til dette, og rådmannen tok da beslutningen om at gamle Silvalen barnehage, skulle bygges om til lokaler for voksenopplæringen og flyktningetjenesten.

Kommunalleder 2 skrev et notat til rådmannen i forbindelse med gjennomføringen av ledermøte den 1. februar 2017, der det ble orientert om bekymringene rundt manglende barnehagekapasitet. Saken ble drøftet på ledermøte, og det ble besluttet å avvente tiltak til hovedopptaket for barnehageåret 2017/18 var gjennomført, slik at man hadde konkrete tall.

Hovedopptaket ble lyst ut med frist 1. mars 2017, og møte i opptaknemda ble gjennomført den 10. mars 2017. Tallene på dette tidspunktet viste at kommunen ville ha en ledig barnehagekapasitet på 1,4 plasser fra 1. august 2017, og at kommunen manglet 11 barnehageplasser fra 1. januar 2018.

Med bakgrunn i notatet, ble utarbeidet en sak til formannskapet den 7. april 2017, der det ble vedtatt å etablere en arbeidsgruppe som fikk mandat til å utrede forslag til barnehageutvidelse, som skal sendes til kommunestyret senest juni 2017. Arbeidsgruppen består av følgende medlemmer:

Steinar Furu	politisk representant	leder
Geir Berglund	kommunalleder 2	nestleder
Steinar Stien	kommunalleder 3	
Line Olsen Roan	styrer	
Astrid Nilsen	ansatt- og brukerrepresentant	
Christian Cleve Broch	sivilarkitekt	

Det første møte i arbeidsgruppa ble gjennomført søndag den 23. april. Til stede på dette møte var Steinar Furu, Line Olsen Roan, Christian Cleve Broch, Bjørn Sortland og Geir Berglund. Det ble gjennomført en befaring i barnehagen for å avklare ytre begrensninger i forhold til en utvidelse av bygget. Det ble laget en skisse til romprogram, og skaffet digitalt underlag for bygget og området rundt, for å kunne starte prosessen med utforming av barnehageutvidelsen.

Neste møte i arbeidsgruppa var mandag den 24. april. Årsaken til at møtene var så nært på hverandre var for å få med brukerrepresentanten, og for å komme raskt videre i prosessen. Mulighetene i bygget ble diskutert, og ulike løsningsforslag ble drøftet. Man kom fram til at det

mest hensiktsmessige var å bygge ut personalfasiliteter i den østlige delen av bygget, og bygge ut for ekstra barnehagekapasitet mot vest.

I etterkant av møtet i arbeidsgruppen den 24. april har det kommet inn flere barnehagesøknader, som gjør at vi vet at vi mangler 4 barnehageplasser fra august 2017 og 20 plasser fra januar 2018, hvis alle som har behov for barnehageplass, skal få barnehageplass.

De som har søkt barnehageplass etter hovedopptaket har per definisjon ingen juridisk rettighet til barnehageplass før høsten 2018, men å ikke kunne tilby disse plass vil være i strid med alle tidligere politiske signaler i forhold til barnehagekapasitet.

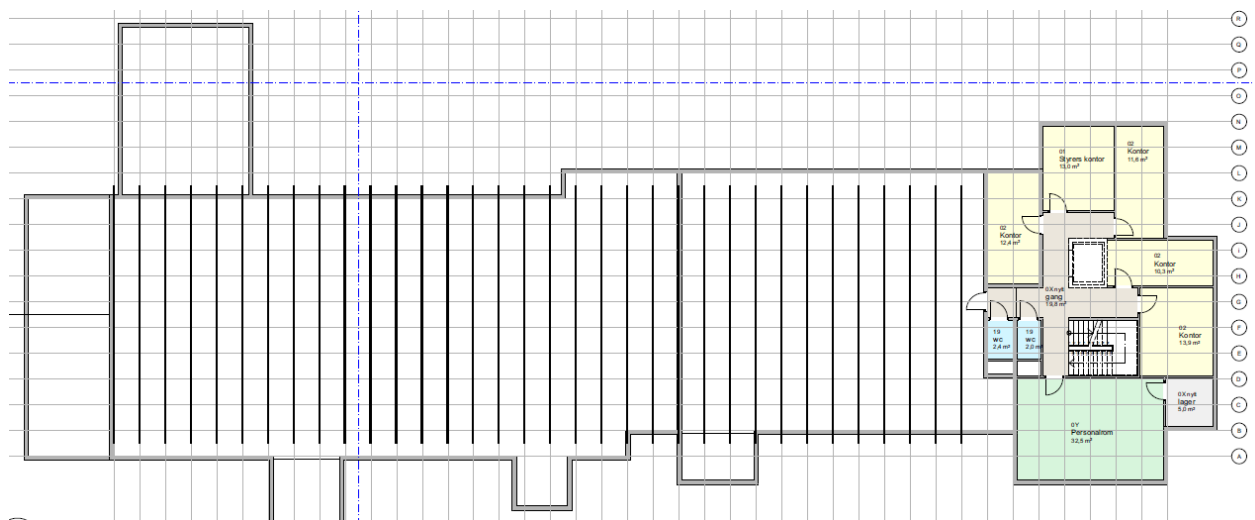
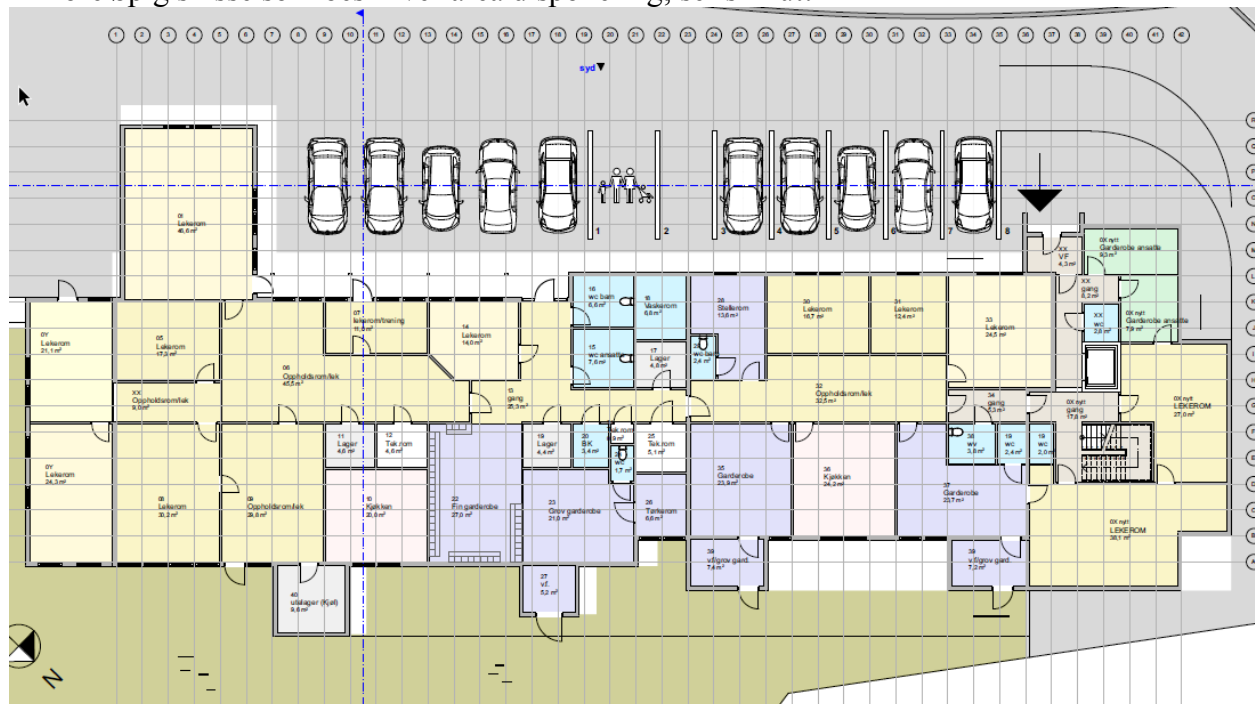
En annen konsekvens av dette, er at vi nå vet at det ikke holder å bygge ut en ny barnehageavdeling, vi må bygge to. Dette har konsekvenser for arealdisponeringen og hvilket behov man vil ha for økning av leke- og oppholdsareal. Dette gjorde arbeidet for arbeidsgruppa vanskelig, da vi i praksis måtte gå tilbake til start og tenke helt på nytt. Dette gjaldt arealbehov, bemanning i barnehagen, og som følge av bemanningsøkning, behov for styrking av personalfasilitetene. Til sist, men ikke minst, hvordan vi skal klare å løse utfordringene med at vi trengte barnehageplasser allerede fra høsten 2017.

Den korte tiden arbeidsgruppa har hatt til å fullføre dette oppdraget, og de nye utfordringene som har dukket opp underveis, har gjort det svært krevende å klare å gjennomføre en prosess i dette arbeidet. Det har derfor vært nødvendig å gjennomføre en del uformelle møter der bare Steinar Furu, Line Olsen Roan, Steinar Stien og Geir Berglund har vært til stede, der vi har diskutert de prinsipielle sidene ved arbeidsoppdraget og hvilke løsningsforslag vi skal utrede til politisk behandling.

Vi har blitt enige om følgende prinsipper:

- Vi løser utfordringene høsten 2017, med å godkjenne Herøy barnehage på nytt med en kapasitet på 76 plasser. Dette kommer som en egen sak til politisk behandling.
- Herøy barnehage bygges ut med en økning i kapasitet på 36 plasser, slik at barnehagen kan godkjennes for inntil 108 plasser. Dette betyr at leke- og oppholdsarealet må økes med inntil 144 m².
- Barnehagen bygges ut mot øst for utvidelse av leke- og oppholdsarealet med 45 m².
- Alle arealer i dag som er knyttet til personalfasiliteter, som kontorer, garderobe og personalrom, bygges om til leke- og oppholdsareal. Dette gir en utvidelse av leke- og oppholdsarealet med 87 m².
- Leke- og oppholdsarealet som mangler bygges som en del av nybygg mot vest.
- Nybygget mot vest må være i to etasjer, der 1. etasje består av garderobefasiliteter for de ansatte, utvidelse av leke- og oppholdsarealet, og eventuelt en ny garderobe for barn, hvis ikke den bygges i eksisterende arealer. I tillegg bør det settes av areal til lager.
- Byggets 2. etasje skal bestå av fem kontor, et personalrom og et møterom.
- Det vil være nødvendig å ha heis i bygget for å oppfylle kravene til universell utforming.
- Barnehagen skal organiseres med seks pedagogiske ledere, og nok assistentressurser til å kunne drive en forsvarlig pedagogisk virksomhet.

En foreløpig skisse som beskriver arealdisponering, ser slik ut:

Vurdering:

I kostnadsvurderingene av utbygging er følgende lagt til grunn:

- Kvadratmeterpriser er basert på en utredning av Norconsult for bygging av ny barnehage i Verran kommune i 2013. Kvadratmeterprisen var her beregnet til mellom 16 729 kr/m² og 17 565 kr/m². Vi har valgt å ta den største summen og prisjustert denne opp til 2017-nivå, og legger til grunn en kvadratmeterpris på 21 000 kr/m² for nybygg og 10 000 kr/m² for renoverte arealer. I tillegg er det nødvendig å ruste opp begge kjøkken i barnehagen, for å kunne ivare et større antall barn. Antatt pris for dette er vurdert til 7 500 kr/m².
- Det vil være behov for å utruste nybygde arealer med inventar og utstyr. Dette er sjablongmessig satt til en samlet kostnad på 500 000 kr.
- Utgifter til arkitekt, byggeledelse og annen konsulentbistand, er vurdert til rundt 5 % av byggekostnadene.
- Det legges til en sikkerhetsmargin på 10 % i prosjektet.

Med bakgrunn i dette får vi følgende kostnadsramme og finansieringsplan for prosjektet:

Utgifter:

	<i>Areal</i>	<i>Pris/m²</i>	<i>Sum</i>
Nybygg	274,9	21 000	5 772 900
Renovering	112,8	10 000	1 128 000
Renovering kjøkken	44,2	7 500	331 500
Nytt inventar og utstyr			500 000
Konsulenttenester 5 % av byggekostnader			386 620
10 % usikkerhet			811 902
Sum			8 930 922

Inntekter:

MVA refusjon	1 786 184
Låneopptak	7 144 738
Sum	8 930 922

I kostnadskalkylen er kommunens byggekostnader i prosjektet vurdert til rundt 7,2 mill kr. Dette er kun en grov kostnadskalkyle basert på erfaringstall.

Kommunen vil få utfordringer i forhold til barnehagedrift og kapasitet allerede fra 1. august 2017, det er derfor viktig at prosessen fram mot utsending av totalentreprise på Doffin, og deretter byggestart er effektiv og god. Vi foreslår følgende tidslinje for prosjektet:

Juni	2017	Avklaring kommunal behandling
Juli/August	2017	Avklaring av arkitekt og prosjektleder
September	2017	Ferdigstille tegninger og beskrivelser
Oktober	2017	Sende ut totalentreprise på Doffin
November	2017	Kontrahering av entreprenør (signere kontrakt)
Januar	2018	Byggestart
April	2018	Tett bygg
Juni	2018	Overlevering av bygget (fra entreprenør til byggherren)
August	2018	Oppstart av drift i nye lokaler

Tidslinjen innebærer at Herøy kommune må finne midlertidige lokaler for en barnehageavdeling på 18 plasser så snart som mulig i løpet av høsten 2017, slik at kommunen kan oppfylle behovene for barnehageplass.

Vedlegg:

[... Sett inn saksutredningen over denne linja ↑](#)